

PM

Beräkning av avgiftsparametrar i bruks- och anläggningstaxa för VA 2020 i Höörs kommun

1 Inledning

Anläggningsavgifterna för anslutning till allmän VA-försörjning för Höörs kommun har räknats upp med index inför 2019. Enligt bearbetat underlag som Mittskåne Vatten tagit fram där investeringsutgiften uppskattats för att förse kommande verksamhetsområden med en allmän VA-anslutning, ger den indexuppräknade taxan full kostnadstäckning även för de områden som förväntas anslutas fram till 2021.

Bruksavgifterna för 2019 har räknats upp med index. I samband med kartläggningen av utvecklingen för de nödvändiga kostnaderna har avgiftsparametrarna i taxan justerats efter intäktsbehovet för 2020. För att möta de närmaste årens ökning av nödvändiga kostnader för VA verksamheten krävs att de totala intäkterna från bruksavgifter höjs med ytterligare ca 3 % inför 2020.

2 Syfte

Syftet med detta PM är att beskriva de diskussioner och ställningstaganden som beslutats i beräkningsarbetet för att ta fram ny nivå för avgiftsparametrarna inför 2020.

3 Anläggningsavgifter

3.1 Underlag

Fyra kommande verksamhetsområden som har behov av vatten och spill har analyserats i beräkningsunderlaget. Områden är Maglasäte Lillasäte Björkåsen (88 fastigheter), Jularp (76 fastigheter), Sjunnerup (98 fastigheter) och Broslätt (87 fastigheter). Alla områden i underlaget beräknas att anslutas till vatten- och spillvattentjänsten, nedan förkortade som V och S. Områdena kommer att anslutas mellan år 2019-2021.

Den totala investeringsutgiften för alla områden exklusive överföringsledningar är beräknad till 55 000 tkr. Den genomsnittliga investeringsutgiften per fastighet och område visas i diagrammet nedan.

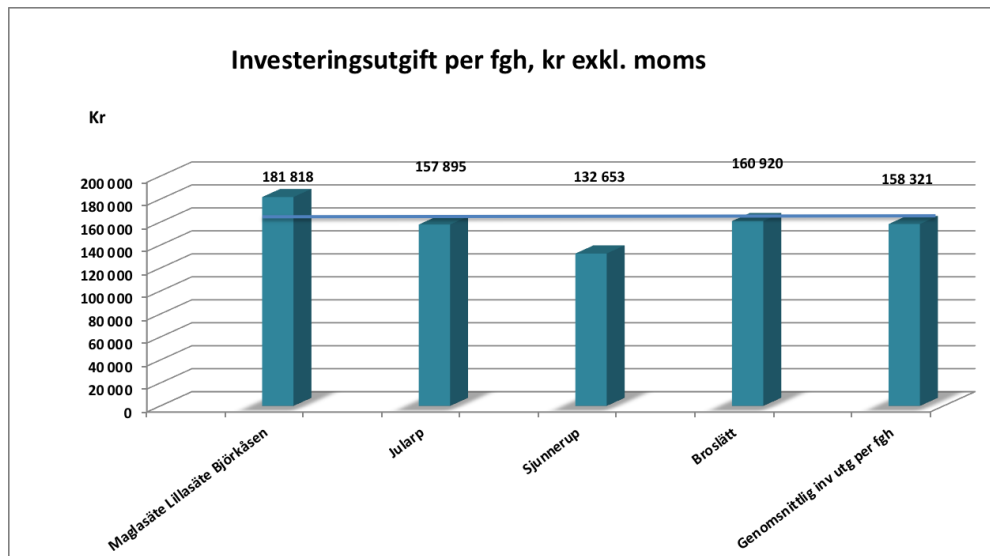

Diagram 1 Investeringsutgift per fastighet och område, exkl. moms.

Intäkten från taxa gällande 2019 ger ett beräknat totalt överskott för bearbetat underlag som uppgår till ca 200 tkr.

3.2 Förutsättningar för beräkningarna

I gällande taxa är förhållandet mellan avgiftsparametrarna följande:

- För ett Typhus A tas 52 % av avgiften ut via kostnadsparametrarna servisavgift och tomyteavgift medan 48 % tas ut via nyttoparametrarna förbindelsepunktsavgift och bostadsenhetsavgift.
- Förbindelsepunktsavgiften är 75 % av servisavgiften.
- Tomytebegränsningen slår in vid 4 500 m² om alla vattentjänster ansluts.
- Avgiften för Typhus B är ca 3,9 gånger avgiften för Typhus A.

I Svenskt Vattens basförslag finns ingen vägledning för hur förhållandet mellan avgiftsparametrarna skall vara, förutom att servisavgiften är tänkt att motsvara den genomsnittliga investeringsutgiften för att anlägga en uppsättning serviser. Basförslaget är uppbyggt utifrån att kostnaderna skall fördelas utifrån både kostnaden för och nyttan av att ha en anslutning till den allmänna VA anläggningen. En balans mellan kostnads- och nyttoparametrar kan därför vara en bra utgångspunkt för förhållandet mellan parametrarna. Tomytebegränsningsregeln tillämpas dock enligt basförslaget och juridisk praxis och den ser till att inte allt för stor belastning läggs på tomyteavgiften som en kostnadsparameter.

3.3 Förslag till parametrar i anläggningsavgifterna från år 2020

Tabell 1 Förslag till anläggningstaxa med 100 % täckningsgrad.

Förslag till anläggningstaxa med 100 % täckningsgrad, bostadsfastighet			
	exkl moms	inkl moms	Del av avg som ska erläggas beroende av antalet ledningar: 1 ledn 2 ledn 3 ledn 70% 85% 100%
Avgift för framdragen servisledning	50 618 kr	63 273 kr	
Avgifter i övrigt:			Del av avg som ska erläggas för resp ändamål:
FP-avgift	37 964 kr/fgh	47 455 kr/fgh	V 30% S 50% Df 20% Dg 0%
Bostadsenhetsavgift	27 973 kr/lgh	34 966 kr/lgh	30% 50% 0% 20%
Tomtyteavgift	25,64 kr/m ²	32,05 kr/m ²	30% 50% 0% 20%
Grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att FP för Df upprättats			
	15 186 kr/fgh	18 982 kr/fgh	

Förslag till anläggningstaxa med 100 % täckningsgrad, annan fastighet			
	exkl moms	inkl moms	Del av avg som ska erläggas beroende av antalet ledningar: 1 ledn 2 ledn 3 ledn 70% 85% 100%
Avgift för framdragen servisledning	50 618 kr	63 273 kr	
Avgifter i övrigt:			Del av avg som ska erläggas för resp ändamål:
FP-avgift	37 964 kr/fgh	47 455 kr/fgh	V 30% S 50% Df 20% Dg 0%
Tomtyteavgift	32,93 kr/m ²	41,17 kr/m ²	30% 50% 0% 20%
Grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att FP för Df upprättats			
	15 186 kr/fgh	18 982 kr/fgh	

Förslag till anläggningstaxa för allmän platsmarkhållare, APH		
	exkl moms	inkl moms
Avgift per m2:		
Väghållare	86,58 kr/m ²	108,23 kr/m ²
Ej väghållare	24,24 kr/m ²	30,30 kr/m ²

Anläggningsavgift för definitionen annan fastighet finns inte i gällande taxa men har räknats fram i detta förslag. Beräkningen utgår ifrån att en annan fastighet med tomtyta 3 835 m² skall betala samma avgift som en lika stor bostadsfastighet med 1 lägenhet. Eftersom annan fastighet inte belastas med någon avgift per lägenhet, krävs att en del av nyttan för fastigheterna istället tas ut via en högre avgift per m² tomtyta än för bostadsfastigheter.

Underlaget till beräkningen av tomtyteavgiften för annan fastighet består av sju typfastigheter som skulle kunna definieras som annan fastighet i Höörs kommun. Den genomsnittliga tomtytan för dessa är 3 835 m² och i beräkningen har en genomsnittlig annan

fastighet jämförts med en lika stor bostadsfastighet för att räkna ut hur mycket högre avgiften per m² skall vara för att de båda skall betala samma avgift.

4 Brukningsavgifter

4.1 Långsiktig ekonomisk prognos

De nödvändiga kostnaderna har av Höör kartlagts under ett antal år framöver. För att möta de nödvändiga kostnaderna bör brukningsavgifterna inbringa ca 28 800 tkr år 2020, vilket innebär en höjning med 3 % jämfört med de intäkter som den indexuppräknade brukningstaxan ger. För att möta kommande ökade kostnader för bl a återställning av området för Tjörnarps reningsverk samt för att efterleva Lag (2006:412) om allmänna vattentjänsters krav på hantering av överuttag och underskott, behöver intäkterna från brukningsavgifter öka med ytterligare 8 % 2021.

I diagrammen nedan visas utvecklingen av upparbetat resultat om de totala intäkterna från brukningsavgifter höjs med 12,9 % 2019 (indexuppräkning), 3 % 2020 och 8 % 2021. Höjningarna genererar ett överskott för att bl a möta de ökade kostnaderna för Tjörnarps. Överskottet justeras efter ca 4 år. Även årets resultat med ovan nämnda höjningar framgår av diagrammen nedan. Den röda linjen visar resultat med oförändrade totala intäkter och den blå linjen visar resultat om intäkterna höjs enligt ovan.

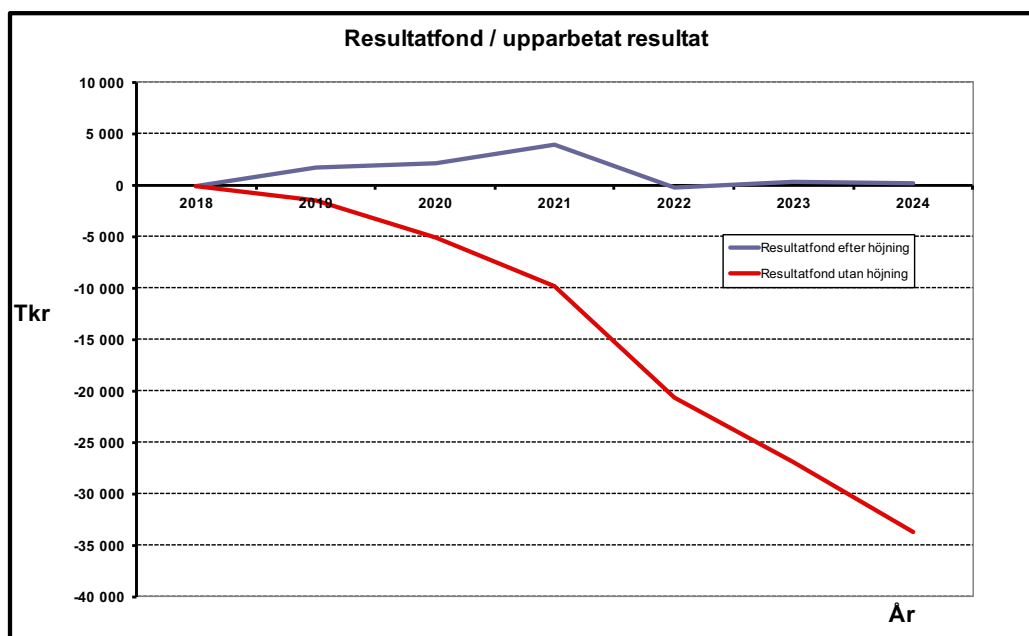

Diagram 2. Utveckling av resultatfond / upparbetat resultat om de totala intäkterna från brukningsavgifter höjs med 12,9 % 2019, 3 % 2020 och 8 % 2021.

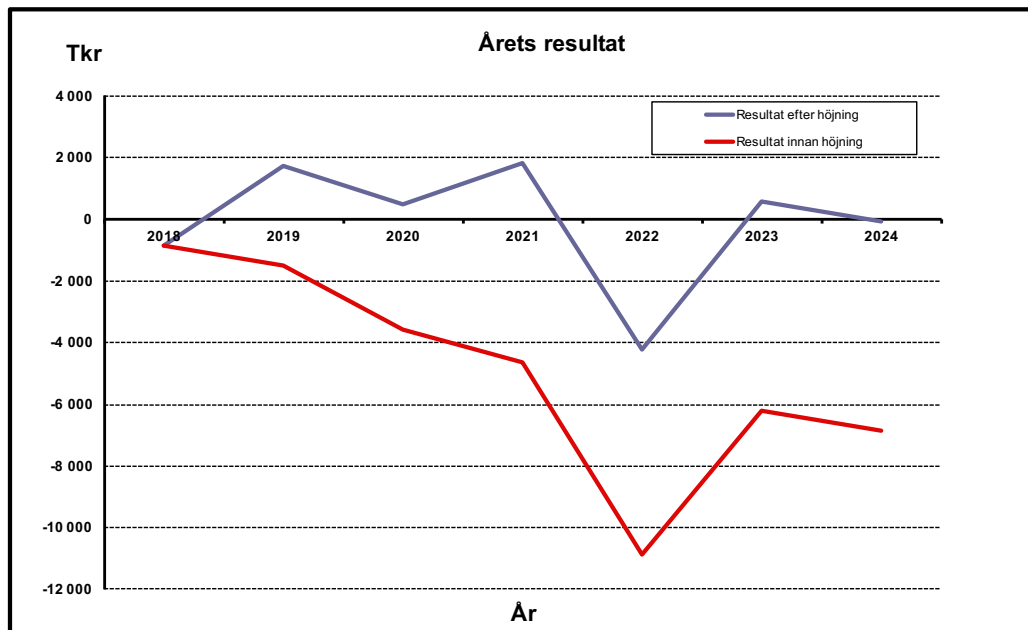

Diagram 3. Årets resultat om de totala intäkterna hålls oförändrade eller höjs med 12,9 % 2019, 3 % 2020 och 8 % 2021.

4.2 Underlag för beräkning av avgiftsparametrar i brukningsavgifterna

Underlaget till beräkningarna baseras på befintligt abonnentregister och har tagits fram av Mittskåne Vatten. Nedanstående sammanfattade statistik är grunden i beräkningarna. Den vänstra kolumnen visar antal fastigheter och lägenheter med olika kombinationer av vattentjänster. Den högra kolumnen visar antal hela fasta avgifter per fastighet och antal hela lägenhetsavgifter utifrån de reduktioner som tillämpas för de olika kombinationerna. Det är bara för dem som har alla vattentjänster som antalet fastigheter eller lägenheter är detsamma som antalet fasta avgifter eller lägenhetsavgifter. Alla andra kombinationer av vattentjänster genererar inte hela avgifter.

Tabell 2. Totalt antal fastigheter för varje kombination av vattentjänster samt totalt antal hela fasta avgifter när hänsyn tagits till reduktionerna för tjänster som inte nyttjas.

Antal fastigheter per kombination av vattentjänster

	Antal fastigheter	Antal fasta avgifter
V,		
S,Df,Dg	3279	3279
V, S,Df,	0	0
V, S,Dg	7	7
V, S	1051	1009
V	41	11
S	145	102
V, Df,		
Dg	0	0
V, Df	0	0
V, Dg	0	0
S, Df,		
Dg	23	17
S, Df	0	0
S, Dg	2	1
Df, Dg	0	0
Df	0	0
Dg	0	0
	4548	4425

Tabell 3. Totalt antal lägenheter för varje kombination av vattentjänster, samt totalt antal hela lägenhetsavgifter när hänsyn tagits till reduktionerna för tjänster som inte nyttjas.

Antal lägenheter per kombination av vattentjänster

	Antal lgh	Antal lägenhetsavgifter
V,S,Df, Dg	6705	6705
V, S, Df,	0	0
V, S, Dg	23	22
V, S	1509	1449
V	191	50
S	203	142
V, Df, Dg	0	0
V, Df	0	0
V, Dg	0	0
S, Df, Dg	37	27
S, Df	0	0
S, Dg	2	1
Df, Dg	0	0
Df	0	0
Dg	0	0
	8670	8397

Tabell 4. Total uppskattad förbrukning per helår som beräkningarna av den rörliga avgiften baseras på.

Prognostiserad förbrukning, helår		
Kubik V&S	736 058	kbm
Kubik V	19 636	km
Kubik S	29 601	kbm
Total	785 295	kbm

4.3 Andel av total kostnad för respektive vattentjänst

För att de nödvändiga kostnaderna skall fördelas till de avgiftsskyldiga på ett rättvist och skäligt sätt, krävs att varje vattentjänsts andel av de totala kostnaderna kartläggs. Grundtanken är att abonnenterna endast skall belastas med avgifter för kostnader som orsakas av de vattentjänster de nyttjar. Abonnenter med endast vatten skall inte betala för spillvattenhanteringen eller tvärtom.

Diagrammet nedan visar varje vattentjänsts beräknade andel av de totala kostnaderna.

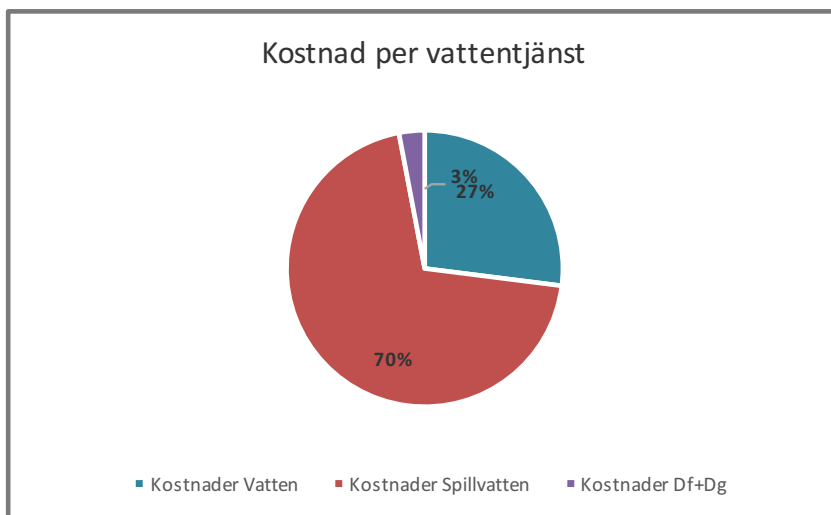

Diagram 4. Andel av total kostnad för vatten-, spillvatten- och dagvattenhanteringen.

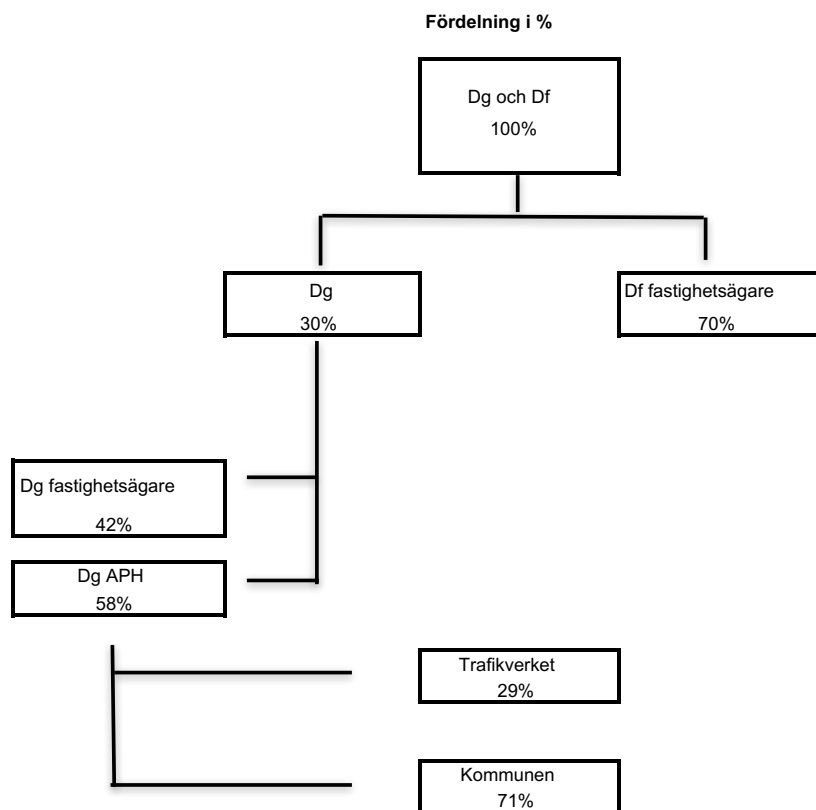
4.3.1 Vatten och spill

Vattenhanteringen i Höör orsakar enligt årsrapporten för Mittskåne Vatten Höör 2017 27 % av de totala kostnaderna och spillvattenhanteringen 70 %. I beräkningen av taxeparametrarna har målet därför varit att fördela ca 27 % av kostnaderna till de fastigheter som nyttjar vattentjänsten och 70 % till de som nyttjar spillvattentjänsten. Jämfört med gällande taxa sker en omfördelning i förslaget till ny taxa där högre kostnader fördelas till spillvattenkunderna än tidigare, vilket innebär en lättnad för de som nyttjar vattentjänsten.

4.3.2 Dagvatten

Dagvattenhanteringen uppskattas orsaka ca 3 % av de totala kostnaderna. Det är en lägre andel än i de beräkningar som låg till grund för nuvarande taxa. För att anpassa taxan till att fördela kostnader enligt uppskattad kostnadsfördelning per vattentjänst innebär det att dagvattenandelen i förslaget till nya avgiftsparametrar är lägre än i gällande taxa.

De ytor som är avvattnade för dagvatten och som är grunden till fördelningen av dagvattenkostnaderna har dessutom uppdaterats sedan de förra beräkningarna. Ytorna som är avvattnade för dagvatten och som är grunden till beräkningen av dagvattenavgiften fördelar sig procentuellt som i figuren nedan. Den totala bruttoytan är uppmätt till ca 8,3 miljoner m². Nettoytan som sedan fördelas upp mellan olika typer av ytor är ca 3,8 miljoner m² när hänsyn tagits till avrinningskoefficienter.

Figur 1. Fördelning av totala ytor som är avvattnade för dagvatten.

Som framgår av figuren belastar 70 % av ytorna fastighetsägarna som avgift för dagvatten fastighet, Df. 30 % av ytorna är beräkningsgrunden till avgift för dagvatten gata, Dg. Avgiften för Df och Dg för fastighetsägare tas ut som en del av den fasta avgiften per fastighet och lägenhetsavgiften. Avgiften för allmän platsmarkhållare, APH, som avser Dg tas ut som en separat avgift per m².

4.4 Andel fast och rörlig del i taxan

I gällande taxa är fördelningen mellan fast och rörlig avgift för ett Typhus A ca 73 % fast och 27 % rörligt. I förslaget till ny taxa fördelas 70 % av kostnaderna ut via de fasta avgiftsparametrarna och 30 % via de rörliga. VA verksamhetens kostnader består till största delen av fasta kostnader utifrån vald dimensionering. Ökning eller minskning av produktionen påverkar inte de fasta kostnaderna för vald dimensionering. Hänsyn bör tas till det vid fördelningen av de totala nödvändiga kostnaderna. Att fördela en alltför hög andel av kostnaderna via den rörliga avgiften gör verksamheten känslig för produktionsförändringar som påverkar intäkterna, eftersom en stor del av de rörliga intäkterna då finansierar även de oförändrade fasta kostnaderna. Om produktionen minskar och om en stor andel kostnader fördelas via den rörliga avgiften, då kan konsekvensen bli att intäktsbortfallet blir så stort att hela taxan måste höjas för att kompensera bortfallet.

4.5 Förhållandet mellan fast avgift per fastighet och bostadsenhetsavgift

I gällande taxa är den fasta avgiften per fastighet ca 1,14 gånger högre än bostadsenhetsavgiften. I förslaget till nya taxeparametrar har Höör valt att behålla samma förhållande mellan parametrarna, vilket innebär att ett Typhus B får en ca 7,5 gånger högre total fast avgift än ett Typhus A. Nyttan för 15 lägenheter värderas således som 7,5 gånger större än för en lägenhet.

Det finns inga riktlinjer i Svenskt Vattens förslag eller i avgöranden som bestämmer hur denna relation mellan parametrarna skall vara för att uppfylla Vattentjänstlagens krav på rättvis fördelning av kostnader.

4.6 Förslag till nya taxeparametrar för brukningstaxa

Med ovan nämnda statistik från abonnentregistret, kostnadsfördelning mellan vattentjänsterna och fördelning via fasta och rörliga avgifter ger tabellen nedan en total intäkt av 28 800 tkr. Avgifterna följer dessutom målfördelningen att ca 27 % av kostnaderna skall fördelas till dem som har vattentjänsten, ca 70 % till dem som har spillvattentjänsten och ca 3 % fördelas till dem som har dagvattentjänsten.

Tabell 5 Förslag till nya taxeparametrar 2020.

Förslag till beräknade brukningsavgifter 2020						
Rörlig avgift	ex moms	ink moms	Följande avgift ska erläggas per ändamål:			
			V	S	Df	Dg
Avgift per kubikmeter	11,33 kr/m ³	14,16 kr/m ³	30%	70%	0%	0%
Fast avgift						
Fast avgift	1 696 kr/fgh	2 119 kr/fgh	26%	70,0%	3,0%	1,0%
Bostadsenhetsavgift	1 489 kr/lgh	1 862 kr/lgh	26%	70,0%	3,0%	1,0%
Dagvattenavgift	APH	0,22 kr/m ²				
		0,28 kr/m ²				

4.7 Konsekvenser av ny taxa

Nedan visas tabeller med jämförelse mellan den indexuppräknade taxan för 2019 och föreslagen ny taxa för 2020.

Tabell 6. Konsekvenser per typhus med olika kombinationer av vattentjänster.

Jämförelse nuvarande indexuppräknad taxa och föreslagen ny taxa, fast & rörlig avgift (ink moms)								
Ändamål	Nuvarande taxa (kr)				Föreslagen ny taxa (kr)			
	VSDfDg	VS	V	S	VSDfDg	VS	V	S
Typhus A	6 091	5 841	2 160	3 681	6 105	5 946	1 672	4 274
Typvilla Höör	5 447	5 197	1 967	3 231	5 397	5 238	1 460	3 778
Typhus B	57 130	55 247	19 648	35 598	58 367	57 165	16 308	40 857
Flerbostadshus 10 lgh	37 109	35 809	12 865	22 944	37 730	36 900	10 489	26 411

Procentuell jämförelse mellan indexuppräknad nuvarande taxa och föreslagen ny taxa, fast & rörlig avgift (ink moms)								
Ändamål	Procentuell skillnad				Skillnad i kronor			
	VSDfDg	VS	V	S	VSDfDg	VS	V	S
Typhus A	0%	2%	-23%	16%	15	105	-487	593
Typvilla Höör	-1%	1%	-26%	17%	-50	41	-507	547
Typhus B	2%	3%	-17%	15%	1 237	1 919	-3 340	5 259
Flerbostadshus 10 lgh	2%	3%	-18%	15%	621	1 091	-2 375	3 467

Avgiften för en Typvilla Höör avser ett enbostadshus som förbrukar 100 m³.

Dagvattenavgiften och avgiften för APH blir i förslaget med nya avgiftsparametrar lägre på grund av att dagvattenhanterings andel av de totala kostnaderna är lägre än i nuvarande taxa. En lägre total kostnad för dagvattenhanteringen fördelas således till de kunder som nyttjar dagvattentjänsten. Dessutom har underlaget för vilka ytor som är avvattnade för dagvatten uppdaterats.

Vatten- och spillvattenhanterings andelar av de totala kostnaderna har förändrats jämfört med nuvarande taxa. Spillvattenhanteringen uppskattas orsaka en högre andel av de totala kostnaderna än tidigare, vilket gör att avgiften för spillvatten är högre än tidigare och att avgiften för vatten är lägre.